

دانشگاه علوم پزشکی گیلان
مرکز رشد دانش‌آزمایی دانشکده
انجمن تحقیقات طب سنتی ایران

۳۰ شهریور ۱۳۹۳

همدان دانشکده شهید مفتح

بررسی شیوع اختلالات اسکلتی - عضلانی در کمک پرستاران: یک مطالعه موردی در بیمارستانی از شمال خوزستان

محبوبه موفق پور^{۱*} داوود افشاری^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی بهداشت حرفه ای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، اهواز، ایران، تلفن ۰۹۱۶۶۲۰۸۲۴۰ movafagpour@gmail.com

۲- استادیار، گروه مهندسی بهداشت حرفه ای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، اهواز، ایران

چکیده

اختلالات اسکلتی-عضلانی یکی از عوامل شایع آسیب‌های شغلی و ناتوان کننده در کشورهای صنعتی و کشورهای در حال توسعه است. حدود یک سوم جامعه کاری از اختلالات اسکلتی-عضلانی رنج می‌برند که علاوه بر به خطر انداختن سلامتی نیروی انسانی هزینه‌های جبران ناپذیری را بر اقتصاد جامعه تحمیل می‌نماید. شغل کمک پرستاری در بیمارستان به دلیل ماهیت کار، از جمله مشاغل است که در آن اختلالات اسکلتی-عضلانی مرتبط با کار از شیوع بالایی برخوردار است. این پژوهش در سال ۱۳۹۲ در یکی از بیمارستان‌های شمال خوزستان به صورت یک مطالعه اپیدمیولوژیک توصیفی مقطعی طراحی و انجام شد. گروه هدف پرسنل مراقبت سلامتی بود که مستقیماً با وظایف نگهداری بیمار در تماس بودند و بیش از یکسال سابقه کاری داشتند. پرسنل کمک پرستار مسئول انجام این وظایف بودند. این افراد در ۹ بخش مختلف بیمارستان مشغول به کار بودند (آی سی یو، ارتوپدی، داخلی، سی سی یو، لیبر، اعصاب، جراحی مردان، جراحی زنان و زنان و زایمان). حجم نمونه نیز ۶۰ نفر تعیین گردید. از پرسشنامه نوردیک جهت بررسی اختلالات اسکلتی-عضلانی استفاده شد که شامل اطلاعات فردی و اختلالات اسکلتی-عضلانی بود. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از رگرسیون لجستیک و نسبت شانس و آزمون کای دو استفاده شد.

نتایج نشان داد حداکثر احساس ناراحتی مربوط به کمر (۶۰ درصد) و پس از آن زانو (۵۳/۳ درصد)، گردن (۴۱/۷ درصد)، پشت (۳۳ درصد) و ساق پا (۳۰ درصد) به دست آمد. ارتباط بین کمر درد با عامل سن و سطح تحصیلات در کمک پرستاران، ارتباط معنی داری وجود داشت. با توجه به شیوع بالای اختلالات اسکلتی عضلانی در کمک پرستاران می‌بایستی تمهیدات لازم جهت انجام مداخلات ارگونومیکی مناسب و موثر اخذ شود. پیشنهاد می‌شود در راستای کاهش بلند کردن و جابجایی دستی بیماران تجهیزات مکانیکی خریداری و نصب شود.

کلمات کلیدی: پرسشنامه نوردیک، اختلالات اسکلتی-عضلانی، کمک پرستار، رگرسیون لجستیک